UUTISET

Mitä paremmin ihmiset pystyvät hyödyntämään omia vahvuuksiaan, sitä paremmin he palvelevat sekä itseään että ympäröivää yhteiskuntaa. **EKONOMISTI SAMI PAKARINEN, PTT**

PÄIVÄN PUNKTI

Espanja

Espanjassa käynti antaa eurokriisiin toisen näkökulman kuin omamme.

Espanja on iso maa. Se koostuu 17 itsehallintoalueesta. Espanjassa on 17 Ahvenanmaata, tiivistää asiantuntija.

Sellainen kokonaisuus ei voi olla helposti hallittavissa. Se on vielä vaikeampaa kuin Ranskan hallitseminen.

Maata, jossa on 4000 juustoa, ei voi hallita, sanoi entinen presidentti Charles de Gaulle aikoinaan.

Viime viikolla Espanjassa lyötiin pöytään uudet, karseat talousluvut. Työttömien määrä ylitti kuusi miljoonaa. Työttömyysprosentti oli 27. Nuorisotyöttömyys ylitti 50 prosentin rajan.

Alueista korkein työttömyys oli Andalusiassa, 37 prosenttia.

Voisi kuvitella, että tällaisessa tilanteessa syntyisi vakavia levottomuuksia ja hallitus horjuisi. Madridissa onkin mielenosoitus.

Kun menen paikalle, ovat kadut täynnä poliiseja. Mielenosoittajia ei ole kuin kourallinen.

”Ei täällä lähdetä kaduille – ainakaan vielä”, sanoo paikallinen tuttavani.

Kysyn politiikan tarkkailijalta, missä on paikallinen Timo Soini.

Ei meillä ole perusespanjalaisia, sanoo espanjalainen asiantuntija. Oppositiokin on sitä mieltä, että euro ja EU ovat parasta, mitä Espanjalle on tapahtunut.

Brysseliä kyllä syytetään, mutta sen tekevät kaikki. Hallituksella ja oppositiolla on sama sävel.

Espanjan kriisi ei ole syy euron vaikeuksiin vaan seuraus siitä. Kun Espanja meni euroon, oli maan talous vielä tolpillaan. Espanja ei ole syypää vaan uhri.

Ulkopuolinen tietysti kysyy, kuka teki Espanjan kiinteistökuplan, ei kai Bryssel tai Euroopan keskuspankki sitä tehnyt.

Espanjalaisten mielestä kuitenkin EU vaatii liikaa. Espanja kyllä selviää. Sen teollisuuden vienti kasvaa jo nyt. Myös turistitulot lisääntyvät.

Sijoittajat tutkailevat Espanjan pörssiä. Pörssiosakkeet ovat halpoja. Sen sijaan kiinteistöjen hinnat ovat edelleen liian korkeita. Maassa on miljoonittain myymättömiä asuntoja.

Kun puhutaan eurokriisistä, nousee yksi nimi ylitse muiden. Se on Angela Merkel.

Jos Merkeliä ja saksalaista kuria ei olisi keksitty, Espanjalla menisi paremmin kuin nyt.

Espanjasta katsottuna EU:ssa onkin kaksi osaa.

Pohjoisessa asuvat karut budjetinleikkaajat. He eivät välitä ihmisistä.

Etelässä asuvat ne, jotka välittävät. Heillä ei kuitenkaan ole rahaa, koska Angela Merkel ei sitä anna.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Kuntien tehtävät lisääntyivät

Kuntien lakisääteiset tehtävät ovat lisääntyneet entisestään tämän vuoden aikana. Tammikuussa julkaistun valtiovarainministeriön raportin jälkeen kunnille on tullut joidenkin arvioiden mukaan noin 30 tehtävää lisää nykyisten 535 tehtävän lisäksi.

Uusia tehtäviä ei ole vielä kartoitettu.

Kunnille annettujen tehtävien määrä on kaksinkertaistunut vuodesta 1990.

Valtiovarainministeriön asettama työryhmä pohtii parhaillaan, miten kuntien tehtäviä voisi karsia. Arvion on määrä valmistua ensi keväänä.

Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n ja Suomen yrittäjien mielestä kuntien tehtäviä tulisi karsia reippaasti. **STT**

Valtra tekee kymmenen biokaasutraktorin sarjan

Dieselin ja biokaasun yhdistelmä vaatii vain pieniä muutoksia traktoriin. Polttoainekuluissa voidaan säästää jopa 40 prosenttia. Ruotsin maatalousministeriö ryhtyy testaamaan biokaasutraktoria.

VEIKKO NIITTYMAA

Biokaasutraktorille on kysyntää etenkin Ruotsissa, mutta traktoria halutaan testata vielä. Nollasarja tehdään kesällä, toteaa biokaasutraktorin kehittämisessä mukana oleva toimitusjohtaja Tapio Riipinen Afconilta.

SUOLAHTI (MT)
Valtra esitteli pikku-uutuuksiaan torstaina Suolahden tehtaalla. Pieniä siksi, että tuotehallintajohtaja **Pekka Ingalsuo** linjasi ne pieniksi verrattuna siihen, mitä on tulossa seuraavien viiden vuoden aikana. Kyse ei silloin ole pelkistä moottorien päivityksistä päästövaatimuksiin, vaan paljosta muusta.

Neljällä pyörällä ne sentään kulkevat?

”Ainakin melkein”, Ingalsuo vastaa kysymykseen, mitä uutuuksia voi odottaa.

Myös tehdas aiotaan uudistaa. Kokoonpanolinjan loppupää uudistettiin perusteellisesti runsas vuosi sitten ja nyt tehdään samoin linjan alkupäälle.

Valtra investoi lähivuosina traktoreihin ja tuotantoon enemmän kuin koskaan ennen, Ingalsuo toteaa.

Biokaasua Valtran tapaan

Toimitusjohtaja **Tapio Riipinen** Afconilta nojaa uutuuttaan kiiltävään Valtran traktoriin. Päällisin puolin traktori näyttää tavalliselta. Vain ohjaamon etunurkkaan asennettu iso musta laatikko paljastaa, ettei ihan tavallisesta traktorista ole kyse.

Muovilevyjen alla on kolme biokaasusäiliötä, joihin sopii 35 litraa dieseliä vastaava määrä biokaasua. Vaihtelevassa ajossa kaasua riittää noin viiden tunnin ajoihin, Riipinen sanoo. Kaasun loppuminen ei haittaa, sillä traktori kulkee pelkällä dieselillä.

Riipinen on ollut mukaan kehittämässä Valtran biokaasukonseptia, jollaista kilpailijat eivät tiettävästi kehitä.

Prototyyppi on jo liikkeellä ja tämän vuoden aikana on tarkoitus tehdä kymmenen koneen sarja. Suomeen jää yksi traktori ja esittelykoneita menee myös Ruotsiin, Hollantiin ja Saksaan.

Ruotsiin menee useampikin kone. Kaksi traktoria menee Ruotsin maatalousministeriön käynnistämään Meka-hankkeeseen, jossa etsitään keinoja biokaasun käyttämiseksi maatalouskoneissa.

Valtra on kehittänyt kahdella polttoaineella toimivaa dual fuel -traktoria vuosia. Tavalliseen traktoriin on lisätty biokaasun syöttölaitteisto, joka annostelee biokaasua jokaisen sylinterin imuilmaan. Ilman dieseliä ei pärjätä, sillä diesel sytyttää polttoaineseoksen.

Riipisen mukaan biokaasutraktorin yleistymiseen on vielä matkaa. Biokaasun tai maakaasun jakeluverkko puuttuu. Lisäksi biokaasun puhdistaminen ja jalostaminen vaatii isoja investointeja. Yksittäisen tilan ratkaisua biokaasun tuottamisesta tuskin saadaan, sillä puhdistuslaitteisto maksaa 300 000 euroa.

Valtiovaltakin voi kiinnostua, jos biokaasu alkaa korvata dieseliä. Biokaasutraktorin polttoainekulut ovat 10–40 prosenttia edullisemmat kuin tavallisella traktorilla. Suurin etu saadaan, jos kaasulla korvataan dieseliä. Hyöty jää pieneksi, jos tankissa on lievästi verotettua moottoripolttoöljyä.

Lisävarusteet heti tehtaalla

Valtra otti vuoden vaihteessa käyttöön Unlimitediksi ristimänsä lisävarusteiden tehdasasennuksen. Kun suuri osa lisävarusteista on tähän saakka asennettu kenttäoloissa jälkikäteen, Valtra siirtää varustelua tehtaalle. Linjalta tuleva traktori viedään viereiseen halliin varusteltavaksi.

Kokoonpanolinjalla pystytään asentamaan osa lisävarusteista kuten etukuormaimet, mutta suurin osa asennuksista tehdään jälkikäteen, toteaa projektipäällikkö **Petri Loukiala** Valtralta.

Verstaassa pystytään asentamaan melkein mitä vain. Hiljan tehtaalle soitti isäntä, jonka koira oli loukannut jalkansa hypätessään ohjaamosta. Tassu kiilautui ripojen väliin. Sopivat askelmat löytyivät vanhasta traktorimallista, Loukiala kertoo.

Räätälöintiverstas on osa traktoritehdasta. Haluttu varustelu tilataan traktorimyyjältä kaupan yhteydessä.

Hinnastossa on pitkä lista lisävarusteita valvontakameroista alaterään ja automaattiseen palonsammutukseen, ja muitakin voidaan asentaa. Etuna on, että tehtaalle jää tieto varusteista, mistä on apua, kun koneeseen tilataan myöhemmin varaosia, Loukiala sanoo.

VEIKKO NIITTYMAA

Magneettikiinnitteisiä valvontakameroita menee tienhoitoon hankittaviin traktoreihin, kertoo projektipäällikkö Petri Loukiala Valtralta.

Traktorikauppa sakkaa Suomessa ja Ruotsissa

Traktorikauppa on käynyt huonosti alkuvuonna Suomen ohella Ruotsissa. Neljän ensimmäisen kuukauden myynti jäi Suomessa 16,6 prosenttia viime vuoden kevättä pienemmäksi ja Ruotsissa myynti sakkasi vielä enemmän, 18,2 prosenttia.

Suomessa rekisteröitiin neljän ensimmäisen kuukauden aikana 1 160 maataloustraktoria ja Ruotsissa 915.

Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, sillä Suomessa maataloustraktoriksi katsotaan koneet, joiden teho on yli 35 kilowattia ja painoa on yli 1 800 kiloa. Ruotsin luvuista torstaina kertonut ATL-lehti vetää rajan 3 tonnin painoon.

Huhtikuun loppu on perinteisesti vedenjakaja traktorien rekisteröinneissä. Neljän ensimmäisen kuukauden aikana rekisteröidään keskimäärin hieman yli puolet koko vuoden aikana rekisteröitävistä koneista.

Jos niin käy nytkin, tämän vuoden traktorimyynti jää jopa alle 2 300 rekisteröintiin. Se olisi historiallisen vähän. Ennätys on 20 vuoden takaa. Vuonna 1993 ensirekisteröitiin 2 550 traktoria.

Viimeksi kuluneen puolen vuoden myynneistä tehty ennuste päätyy vajaaseen 2 400 traktoriin. Yhtä hiljaista marras–huhtikuuta ei ole koettu 50-luvun jälkeen. Edellinen pohjanoteeraus on kolmen vuoden takaa. Silloin vastaavana aikana rekisteröitiin 1 509 traktoria.

Markkinointijohtaja **Pertti Laaksonen Valtralta** arvioi torstaina Suolahdessa pidetyssä tiedotustilaisuudessa, että tänä vuonna ensirekisteröidään 2 650 maataloustraktoria. Tilauksia on sisällä hieman vähemmän kuin viime vuonna toukokuun alussa, mutta Laaksonen odottaa kysynnän elpyvän syksyllä.

Huhtikuun tilaston mukaan traktorikauppa elpyi lievästi. Rekisteriin otettiin huhtikuussa 339 maataloustraktoria, mikä on 32 traktoria enemmän kuin viime vuoden huhtikuussa. Viime vuoden huhtikuu oli kuitenkin ennätyshiljainen.

Traktorimerkeistä Valtra paransi asemiaan huhtikuussa, mutta alkuvuoden tilastossa suolahtelaisen markkinaosuus on silti kutistunut runsaan prosenttiyksikön viime vuodesta.

Muista mitalisijoista taistellaan tiukasti. Massey-Ferguson nousi yksin hopeasijalle, jättäen maaliskuussa sen kanssa tasoissa olleen John Deeren kolmanneksi yhden rekisteröinnin erolla. New Holland hengittää muutaman rekisteröinnin päässä.

Isoista merkeistä New Holland on pystynyt kasvattamaan markkinaosuuttaan alkuvuonna. Myös Deutz-Fahr ja Zetor ovat parantaneet.

Mönkijäkaupassa rikottiin taas ennätyksiä, kun huhtikuussa rekisteröitiin 374 mönkijää traktoriksi. Edellinen kuukausiennätys on maaliskuulta, 323 traktorimönkijää.

Mönkijöitä rekisteröidään jo selvästi enemmän kuin traktoreita. Neljässä kuukaudessa on rekisteröity 1 160 maataloustraktoria ja 1 210 mönkijää. Tämän vuoden lopussa ero lienee tuhannen rekisteröinnin luokkaa.

Ruotsissa Valtra on ottanut takaisin viime vuoden keväällä menettämiään asemia. John Deere pysyi tammi–huhtikuussa kärjessä 218 traktorilla, mutta Valtra palasi kakkoseksi 178 rekisteröinnillä. Massey-Ferguson ja New Holland jäivät 25–35 rekisteröinnin päähän.

Valtra on nostanut markkinaosuuttaan 6 prosenttiyksikköä Ruotsissa. Menettäjiä ovat Fendt, John Deere ja Massey-Ferguson.

VEIKKO NIITTYMAA

Traktorien ensirekisteröinnit

MT	Tammi–huhtikuu 2013				Huhtikuu 2013		
	Markkinaosuus %	Muutos 1), %-yks.	Kpl	Muutos 1), kpl	Markkinaosuus, %	Kpl	Muutos 1), kpl
Valtra	45,9	–1,0	532	–120	52,2	177	38
Massey-Ferguson	12,4	–0,5	144	–36	13,6	46	7
John Deere	12,3	–1,6	143	–51	12,1	41	0
New Holland	12,0	1,0	139	–14	10,9	37	2
CaseIH	5,3	–0,3	62	–16	4,4	15	–6
Fendt	4,1	–0,4	48	–15	1,8	6	–8
Deutz-Fahr	2,0	1,3	23	13	2,1	7	2
Zetor	0,8	0,1	9	0	0,6	2	–1
Muut	5,2	1,4	60	8	2,4	8	2
Yhteensä			**1 160**	**–231**		**339**	**32**
Alle 35 kW/1 800 kg 2)			1 210	355		374	149
Yhteensä, kaikki			**2 370**	**124**		**713**	**181**

1) Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. 2) Mönkijät ym.

» Tänä vuonna ensirekisteröidään 2 650 maataloustraktoria. Tilauksia on sisällä hieman vähemmän kuin viime vuonna toukokuun alussa, mutta kysyntä elpynee syksyllä.«

PERTTI LAAKSONEN

PTT:N TALOUSTUTKA

Vaikuttavuus ennen tehokkuutta

Julkisten palvelujen tuottamista arvioidaan tyypillisesti tehokkuuden sekä vaikuttavuuden näkökulmasta. Siinä missä edeltävä mittaa sitä, tehdäänkö asiat oikein, jälkimmäinen huomioi, tehdäänkö oikeita asioita.

Väitän, että on helpompi havaita ja paneutua tekemään asioita oikein eli panostaa tehokkuuteen kuin keskittyä miettimään sitä, puuhastelemmeko oikeita asioita. Vaikuttavuutta tulisi kuitenkin suosia ennen tehokkuutta.

Vaikuttavuudella on myös tärkeä rooli jokaisen itsensä kannalta. Välttämättömien toimien lisäksi on aina mielekkäämpää tehdä asioita, joissa kokee olevansa hyvä.

Jokainen on useimmissa asioissa hyvin lähellä keskiarvoa eli yhtä hyvä tekemään kyseistä asiaa kuin suurin osa muista ihmisistä. Yksilötasolla vaikuttavuus kasvaa, kun taidot kehittyvät.

Poikkeuksellinen taito kehittyy, kun ihminen löytää itselleen luontevan tekemisen ja yhdistää siihen valtavan määrän työtä. Tällöin ajan myötä suurin osa muista ihmisistä suoriutuu samassa asiassa selvästi heikommin.

Miksi kunkin tulisi löytää oma juttunsa?

Mitä paremmin ihmiset pystyvät hyödyntämään omia vahvuuksiaan, sitä paremmin he palvelevat sekä itseään että ympäröivää yhteiskuntaa.

Erikoistuminen on myös Suomen tulevaisuuden kannalta välttämätöntä. Emme voi irrottautua globaalista kilpailusta, joten parhaiten siinä pärjätään, kun jokainen keskittyy vahvuuksiensa löytämiseen sekä niiden kehittämiseen.

Ajatus omien taitojen merkityksestä ja kehittämisestä ei tietenkään ole tuore. Ainakin jo noin 40 ekr. roomalainen valtiomies Cicero kehotti Velvollisuuksista -teoksessaan omien taitojen harjaannuttamiseen.

Noin 1 800 vuotta myöhemmin taloustieteen alkuaikoina skotlantilainen taloustieteen oppi-isä Adam Smith toi käsitteen näkymättömästä kädestä, joka ohjaa ihmisiä tekemään heille luontevimpia asioita.

Miksi kunkin potentiaalinen virtuositeetti on hankalasti löydettävissä?

Yksilön tiedostamaton virtuositeetti voi olla vaikeasti löydettävissä, jos elämässä tehdyt valinnat eivät ole tukeneet sen etsimistä. Siksi sen löytäminen vaatii aikaa ja työtä, jota vaikeuttaa riittävän määrätietoisuuden ja itsekurin yhdistelmän puuttuminen. Tiedonjano ja sitä kautta uuden oppiminen on kuitenkin aina lopulta palkitsevaa.

Jokainen huomaa virtuoosin. Hänen vaikuttavuutensa on yksilönä huipussaan, mitä todennäköisimmin myös tehokkuus.

Ihmisen puuhastellessa intohimoisesti ja uppoutuen tekemiseensä siirtyy ruokahalukin, jos ei sitten satu olemaan ruokakriitikko.

Siksi itseltä olisikin syytä kysyä useammin ja aika ajoin, teenkö asioita oikein sijasta teenkö oikeita asioita? Sitä ennen on toki tiedettävä, mitä tavoitella.

SAMI PAKARINEN on PTT:n ekonomisti.

sami.pakarinen@ptt.fi

VEIKKO NIITTYMAA

Multivan kolmiakseliseen jättiperäkärryyn sopii 35 kuutiota kuormaa. Vetotraktorin pitää painaa reilusti yli 10 tonnia.

Monsteriperäkärry Multivan valikoimaan

LOIMAA (MT)
Loimaalainen Dometal laajentaa peräkärryvalikoimaansa jättimäisellä Multiva 350 perävaunulla. Kolmeakseliseen kärryyn sopii kuormaa 24 tonnia ja tilavuutta on 35 kuutiota.

Entistä suurempia vaunuja kysytään etenkin Ruotsissa, jonne on jo myyty muutama jättivaunu, kertoo toimitusjohtaja **Mikko Mäkimattila** Dometalilta.

Ensimmäistä koemallia esiteltiin toissa viikolla Loimaalla. Mäkimattilan mukaan tarkoitus on tehdä kymmenen vaunun sarja ennen syksyn puintikautta. Uusi vaunu sopii nipin napin Dometalin hitsausrobotteihin, jolloin se voidaan valmistaa sarjatyönä.

Monsterivaunu maksaa perusvarustein 39 800 euroa. Perusmalli riittää, jos vaunua käytetään pääosin tieajossa, mutta pellolla kaivataan järeää rengastusta. Ruotsiin menee pelkästään suurimmilla 710 milliä leveillä renkailla varustettuja vaunuja. Lisähintaa tulee 9 000 euroa.

Akseleita on kolme, joista taain on kääntyvä, mikä auttaa käännöksissä.

Lava on peräti 8 metriä pitkä ja lisälaidoin korkeutta lähes kaksi metriä. Laitakorkeutta on maasta kolmisen metriä, joten pienimpien puimureiden tyhjennystorvi yltää nipin napin laidan yli.

Muita malleja tehdään 2,6 ja 2,55 metriä leveällä lavalla, sillä Suomessa sallitaan leveämpi kärry kuin muun muassa Norjassa. Uudet jättivaunut ovat kaikki 2,55-metrisiä, myös Suomeen myytävät.

Perävaunujen koko on kasvanut jyrkästi muutamassa vuodessa. Kun viime vuosikymmenellä myytiin paljon 10–12 tonnin vaunuja, Multivan pienin on nyt 13-tonninen ja kysytyin luokka ovat 13–15 tonnin vaunut.

Mäkimattila mukaan Dometal kasvattaa määrätietoisesti vientiä.

Viime vuonna noin kolmannes tuotannosta vietiin ja viennin osuutta aiotaan kasvattaa viidellä prosenttiyksiköllä vuosittain.

”Kotimaassa markkinat ovat kylläisiä ja tähtäin on säilyttää markkina-asemat, mutta kasvu pitää hakea viennistä.”

Tärkeimmät vientimaat ovat Itämeren ympäristössä. Ykkösvientituote ovat lautasmuokkaimet, jotka sopivat myös Itä-Eurooppaan, missä vanha kalusto on ajettu loppuun. Traktoreita ja puimureita on uusittu, mutta työkoneita ei ja kysyntää olisi lähes määrättömästi. Viljan hinnan nousun ansiosta ostovoimaa alkaa olla.

Kotimaassa perävaunut ovat selkeä päätuote, josta kertyy noin puolet myynnistä. Maanmuokkaus on toinen kivijalka. Äkeitä menee eniten, sitten lautasmuokkaimia ja kultivaattoreita.

VEIKKO NIITTYMAA